

Bilagor

BILAGA 1 HANDLINGSPLAN MED ÅTGÄRDER FÖRDELADE PÅ NÄMND/STYRELSE (ANSVARSFÖRDELNING PÅ POLITISK NIVÅ)

Åtgärder fördelade per ansvarig nämnd eller bolag

Den strategiska handlingsplanen innehåller ett antal åtgärder som kräver engagemang från hela kommunorganisationen. För att tydliggöra ansvarsfördelningen har vi i tabellen nedan kopplat varje åtgärd till den nämnd eller det kommunala bolag som bär huvudansvaret för att åtgärden genomförs.

Delat ansvar och tvärgående samverkan

Flera av åtgärderna är tvärgående till sin natur. Ansvaret kan därför delas mellan flera nämnder, förvaltningar eller bolag – särskilt när det gäller åtgärder som rör samhällsbyggnadsprocesser, hållbart byggande, mobilitet eller energiomställning. Ett nära samarbete över organisatoriska gränser är ofta en förutsättning för att lyckas.

Klimatstrategin som del av ordinarie styrning

Klimatstrategin är inte ett separat projekt, utan en integrerad del av kommunens ordinarie styrning. Det innebär att respektive nämnd och bolagsstyrelse har ansvar för att pröva relevanta åtgärder inom ramen för sin årliga budget- och verksamhetsplanering. För att klimatmålen ska nås krävs att åtgärderna ges tillräckligt utrymme i planering, prioriteringar och resursfördelning.

Proaktivt genomförande och förstärkt samverkan

För att säkerställa ett effektivt genomförande av åtgärderna i klimatstrategin behöver nämnderna arbeta proaktivt och samordnat. Många åtgärder kräver insatser från flera förvaltningar eller kommunala bolag.

Ett sätt att stärka samverkan är att genomföra gemensamma planeringsmöten mellan berörda nämnder inför varje ny budget- och verksamhetsplaneringscykel. I dessa forum kan nämnderna tydliggöra sina respektive roller, resurser och förväntade bidrag till specifika åtgärder, samt identifiera samordningsvinster och behov av gemensamma prioriteringar.

Strukturer för gemensamt ansvar

Det är värdefullt att utse ansvariga kontaktpersoner eller klimatombud i varje nämnd med särskilt uppdrag att följa och stödja genomförandet av de klimatrelaterade åtgärderna. Dessa kan ingå i en samverkansgrupp över nämndgränserna, där genomförande, hinder, resurser och uppföljning regelbundet diskuteras.

För åtgärder där ansvaret är delat bör en tydlig ansvarsfördelning upprättas tidigt – exempelvis genom gemensamt överenskomna arbetsplaner eller samarbetsavtal. Projekt- eller arbetsgrupper med representation från flera nämnder kan vara ett effektivt sätt att gemensamt driva åtgärder framåt.

Samverkan som nyckel till måluppfyllelse

Genom att integrera samverkan i det operativa genomförandet – snarare än att behandla klimatstrategin som en enskild fråga – ökar chanserna att åtgärderna faktiskt blir genomförda och får den verkan som krävs för att nå kommunens klimatmål.

Alla nämnder

2.2.8	Ställ krav på fossilfria transporter i upphandling enligt DRIV-modellen
5.1.5	Ställ krav på klimatkompetens vid rekrytering till nyckelroller
5.1.6	Stärk kompetensen i klimat- och miljökrav vid upphandling

Kommunstyrelsen

1.1.1	Mobilitetsindex för planering och markstyrning
1.1.2	MM-strategi- och handlingsplan
1.1.3	Program för säkra skolvägar
1.1.8	Laddmöjligheter för elcykelbatterier
1.1.9	Subventionerade bussbiljetter
1.1.10	Enkel och smidig tillgång till buss- och tågresor
1.1.11	Ökad turtäthet i kollektivtrafiken
1.2.1	Drivmedelsförsörjning i kommunens risk- och sårbarhetsanalys
1.2.2	Strategi för fossilfria och energieffektiva godstransporter
1.2.3	Teknikutveckling och omställningsmöjligheter i transportsektorn
1.2.4	Laddinfrastruktur för tunga fordon i logistiknoder
1.2.5	Tillgång till biodrivmedel för tunga transporter
1.2.6	Utforska möjligheter för framtida transporter, inklusive drönartransporter
1.2.7	Logistikkluster med cirkulära och samordnade lösningar
1.2.8	Rastplatser och bokningssystem för laddning av tung trafik
1.2.9	Ställ om kommunens fordonsflotta till fossilfria alternativ
1.2.10	Samlastning i samverkan med lokala godsaktörer
1.2.11	Miljörum och miljözon i staden (förstudie)
1.2.12	Fossilfria jord- och skogsbruksmaskiner
1.2.13	Bilpooler med elbilar
1.2.14	Publika laddplatser
1.2.15	Utreda nattleveranser och samordnad varudistribution
1.3.1	Gröna resplaner (prio kommunorganisationen)
1.3.2	Resvaneundersökning av anställdas arbetspendling
1.3.3	Rutiner för behovsöversyn och samnyttjande av tjänstefordon
1.3.4	Fossilfri arbetspendling med cykel, gång, kollektivtrafik och incitament
1.3.5	Förmånscykel/elcykel för anställda
1.3.6	Samåkning genom intern plattform
1.3.7	Klimatväxling
1.3.8	Distansarbetsplats och möjlighet att arbeta hemifrån (även på mindre orter)
1.4.1	implementering av ny riktlinje för lokalisering av laddinfrastruktur
1.4.2	Tillgång till laddning i bostadsnära och kommunala miljöer
2.1.3	Delta i utveckling av AI-baserade energisystem
2.1.4	Delta i utveckling av energigemenskaper
2.1.5	Delta i innovationsforum för energieffektivisering, fossilfri energi och digitalisering
2.2.6	Stimulera till ökad produktion av fossilfri energi
2.2.7	Stimulera till ökad användning av fossilfri energi i kommunen
3.1.1	Rådgivning och dialog med markägare
3.1.2	Inrättande av en tjänst som kommunagronom

3.1.3	Kartlägg och beräkna skogens kolbindning för användning i planering och exploatering
3.1.4	Långsiktigt skydd av kolrik och värdefull naturmark
3.2.1	Utreda och söka nya finansieringsmöjligheter
3.3.1	Grönstrukturplan
4.1.1	Integrera klimatstrategi i all fysisk planering
4.1.2	Förtäta och maximera nyttan av redan exploaterad mark
4.1.3	Reservera och utveckla multifunktionella översvämningssytor
4.1.4	Strategisk markanvändning för energiproduktion och lagring
4.1.5	Strategisk markanvändning för hållbar mobilitet
4.1.7	Omvandla och optimera parkeringsytor som del av markstrategin
4.2.2	Inför cirkulära och klimatdrivna markanvisningsavtal
4.2.3	Integrera klimat- och resursperspektiv i markpris och exploateringskalkyler
4.2.4	Etablera en tvärspektoriell samordningsgrupp för klimatsmart byggande och arkitektur (Kvalitetsrådet 2.0)
4.2.5	Använda Citylab 4.0 som en vägledning i stadsplaneringsprojekt/exploateringsprojekt
4.2.6	Beskriv cirkulär masshantering och identifiera lämpliga ytor
4.2.7	Samverka med privata fastighetsägare om cirkulära och klimatsmarta lösningar
4.2.8	Skapa långsiktiga partnerskap för innovation och riskdelning
4.3.1	Ta fram en strategi för hållbar arkitektur och byggande
4.3.2	Klimatkalkyler och koldioxidbudgetar i stadsplanering
4.3.3	Bygg in mobilitet i stadsplaneringen
4.3.4	Införa systematisk uppföljning av klimat- och resurseffekter av planbeslut
4.4.1	Utföra behovsanalyser för att identifiera möjligheter till ombyggnad istället för nyproduktion
4.4.4	Klimatsmarta upphandlingar och livscykelanalyser i bygg- och anläggningsprojekt
4.4.5	Ställ klimatkrav vid upphandling av fastighetsrelaterade tjänster och entreprenader
5.1.1	Tydlig styrning och ledarskap för klimatomställningen
5.1.2	Förstudie för hantering av målkonflikter i klimatomställningen
5.1.3	Inför årlig klimatrapporering till kommunfullmäktige
5.1.4	Utbildningsplan för klimat och hållbarhet
5.1.7	Hållbara etableringar
5.1.8	Förstudie för lokal omställningsarena i samverkan med näringslivet
5.1.9	Inför lokala klimatkontrakt med näringsliv och civilsamhälle
5.1.10	Bygga kapacitet och kompetens inom klimatsmart planering
5.1.11	Utbildning i cirkulärt och klimatsmart byggande, förvaltning och optimering av lokaler
6.1.1	Ekonomisk modell som integrerar klimatmålen för investeringsbeslut (inkl drift- och underhållskostnader över tid)
6.1.2	Klimatinvesteringsplan med kostnadsberäkningar, mervärdeseffekter och tydligt ansvar för att nå klimatmålen
6.2.1	Riktlinje för gröna lån
6.2.2	Förstudie Klimatfond för företag
6.2.3	Riktlinje för intern klimatväxling för tjänsteresor kopplad till mötes- och reseriktlinjer

6.3.1	Söka nationella och EU-baserade klimatstöd för att finansiera projekt inom klimatplanens åtgärdsområden
7.1.1	Stärkt policy och strategisk styrning för hållbara inköp
7.1.2	Etablera arbete med miljöspendanalys
7.1.3	Cirkulära affärsmodeller och ökad resurseffektivitet
7.1.6	Systematisk uppföljning och ansvarsfördelning för hållbarhetskrav i upphandlingar
7.1.7	Upprätta ett beställarråd för att stötta beställare och upphandlare i klimatomställningen
8.1.1	Genomföra en förstudie om kommunens datahantering kopplat till klimatomställningen
8.1.2	Genomföra en förstudie om behov av systemstöd för klimatarbetet
8.1.3	Integrera mobilitet som tjänst (MaaS)
8.1.4	Smarta system för övervakning och styrning av energianvändning i fastigheter
9.1.1	Kommunikationsstrategi och handlingsplan för kommunorganisationens klimatomställning (netto noll 2040)
9.1.2	Kommunikationsstrategi och handlingsplan för hållbart resande, energi-effektivisering och fossilfri energi
9.1.3	Kommunikationsstrategi och handlingsplan för näringslivets klimatomställning och samverkan
9.1.4	Involvera invånare och näringsliv i ett tidigt skede

Teknisk nämnd

1.1.3	Program för säkra skolvägar
1.1.4	Oskyddade trafikanter i trafikmiljöer
1.1.5	Standard på gång- och cykelvägar enligt gång- och cykelplan/mobilitetsplan
1.1.6	Cykelparkeringar vid viktiga målpunkter
1.1.7	Stödsäker cykelförvaring
1.1.8	Laddmöjligheter för elcykelbatterier
1.1.10	Enkel och smidig tillgång till buss- och tågresor
1.2.9	Ställ om kommunens fordonsflotta till fossilfria alternativ
1.2.13	Bilpooler med elbilar
1.2.14	Publika laddplatser
1.3.3	Rutiner för behovsöversyn och samnyttjande av tjänstefordon
1.4.1	implementering av ny riktlinje för lokalisering av laddinfrastruktur
1.4.2	Tillgång till laddning i bostadsnära och kommunala miljöer
2.1.1	Energieffektivisering av kommunens fastigheter genom smart teknik
2.1.2	Öka effektflexibilitet i kommunens egna lokaler
2.1.4	Delta i utveckling av energigemenskaper
2.1.5	Delta i innovationsforum för energieffektivisering, fossilfri energi och digitalisering
2.2.1	Byt ut fossila bränslen mot fossilfria i kommunens fastigheter
2.2.2	Installera solceller på kommunens fastigheter
2.2.3	Undersök behovet av batterilagring för kommunens verksamhet
3.3.1	Grönstrukturplan
3.3.2	Utvecklade mångbruksplaner
4.1.3	Reservera och utveckla multifunktionella översvämningsytor
4.1.4	Strategisk markanvändning för energiproduktion och lagring

4.1.5	Strategisk markanvändning för hållbar mobilitet
4.1.7	Omvandla och optimera parkeringsytor som del av markstrategin
4.2.1	Utveckla och tillämpa klimatsmarta tekniska handböcker
4.2.2	Inför cirkulära och klimatdrivna markanvisningsavtal
4.2.4	Etablera en tvärsektoriell samordningsgrupp för klimatsmart byggande och arkitektur (Kvalitetsrådet 2.0)
4.2.6	Beskriv cirkulär masshantering och identifiera lämpliga ytor
4.3.1	Ta fram en strategi för hållbar arkitektur och byggande
4.3.3	Bygg in mobilitet i stadsplaneringen
4.4.2	Implementera SKR:s "Vägledning för hållbart byggande" i samtliga renoverings- och nybyggnationsprojekt
4.4.3	Rutin för analys, uppföljning och klimatberäkningar i beslutsunderlag
4.4.4	Klimatsmarta upphandlingar och livscykelanalyser i bygg- och anläggningsprojekt
4.4.5	Ställ klimatkrav vid upphandling av fastighetsrelaterade tjänster och entreprenader
4.4.6	Införa krav på återbrukade material vid renoveringar och nybyggnation
4.4.7	Etablera en återbrukshubb för byggmaterial och komponenter
4.5.1	Cirkulär vattenhantering och vatteneffektivisering
5.1.8	Förstudie för lokal omställningsarena i samverkan med näringslivet
5.1.11	Utbildning i cirkulärt och klimatsmart byggande, förvaltning och optimering av lokaler
6.3.1	Söka nationella och EU-baserade klimatsöd för att finansiera projekt inom klimathandlingsplanens åtgärdsområden
7.1.4	Hållbar livsmedelsupphandling och matsvinnsreducering
7.1.7	Upprätta ett beställarråd för att stötta beställare och upphandlare i klimatomställningen
8.1.4	Smarta system för övervakning och styrning av energianvändning i fastigheter
8.1.5	Digitalisering och optimering av vattenhantering

Miljö- och byggnadsnämnd

1.2.4	Laddinfrastruktur för tunga fordon i logistiknoder
1.2.6	Utforska möjligheter för framtida transporter, inklusive drönantransporter
1.2.7	Logistikkluster med cirkulära och samordnade lösningar
1.4.1	implementering av ny riktlinje för lokalisering av laddinfrastruktur
4.2.4	Etablera en tvärsektoriell samordningsgrupp för klimatsmart byggande och arkitektur (Kvalitetsrådet 2.0)
4.2.6	Beskriv cirkulär masshantering och identifiera lämpliga ytor
4.3.1	Ta fram en strategi för hållbar arkitektur och byggande
4.4.1	Utföra behovsanalyser för att identifiera möjligheter till ombyggnad istället för nyproduktion

Upplevelsenämnd

4.2.4	Etablera en tvärsektoriell samordningsgrupp för klimatsmart byggande och arkitektur (Kvalitetsrådet 2.0)
4.3.1	Ta fram en strategi för hållbar arkitektur och byggande
5.1.8	Förstudie för lokal omställningsarena i samverkan med näringslivet
5.1.9	Inför lokala klimatkontrakt med näringsliv och civilsamhälle

Enköpings hyresbostäders styrelse

2.1.1	Energieffektivisering av kommunens fastigheter genom smart teknik
2.1.2	Öka effektflexibilitet i kommunens egna lokaler
2.1.4	Delta i utveckling av energigemenskaper
2.1.5	Delta i innovationsforum för energieffektivisering, fossilfri energi och digitalisering
2.2.1	Byt ut fossila bränslen mot fossilfria i kommunens fastigheter
2.2.2	Installera solceller på kommunens fastigheter
2.2.3	Undersök behovet av batterilagring för kommunens verksamhet

Ena Energis styrelse

2.1.4	Delta i utveckling av energigemenskaper
2.1.5	Delta i innovationsforum för energieffektivisering, fossilfri energi och digitalisering
2.2.4	Ställ om fjärrvärmeproduktionen till fossilfritt bränsle
2.2.5	Ökad användning av fossilfri energi för uppvärmning av bostäder och lokaler

BILAGA 2 NULÄGESANALYS OCH KOLDIOXIDBUDGET

Biläggs separat

